

កម្មវិធីឃ្លាំមើលសវនាការសាលាឧក្រិដ្ឋក្រមាម

សំណុំរឿង០០២-០២ ■ របាយការណ៍លេខ ៣១ ■ សវនាការលើកស្តីតាង ■ សប្តាហ៍ទី២៨ ■ ថ្ងៃទី១៤-១៧ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥

ករណីរបស់ជនជាប់ចោទលោក នួន ជា និង លោក ខៀវ សំផន

Asian International Justice Initiative (AIJI), a project of East-West Center and the WSD Handa Center for Human Rights and International Justice at Stanford University (previously known as the UC Berkeley War Crimes Studies Center)

របាយការណ៍សង្ខេបប្រចាំសប្តាហ៍ លេខ ៣១

នាសប្តាហ៍នេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានបន្តកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសវនាការលើផ្នែកជំនុំជម្រះថ្មីស្តីពីការប្រព្រឹត្តចំពោះជនជាតិភាគតិចចាម ដោយស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីចំនួនបួនរូប ពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់ក្រុមគោលដៅ នៅក្នុងស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម។ ប្រធានបទនេះ មានលក្ខណៈខុសគ្នាទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍នៅក្នុងស្រុកក្រូចឆ្មារ ដែលត្រូវបានពិភាក្សាដេញដោលកាលពីសប្តាហ៍មុន ហើយការផ្តល់សក្ខីកម្មភាគច្រើនបានផ្តោតជាសំខាន់ជុំវិញការសម្លាប់រង្គាលមកលើជនជាតិចាមនៅក្នុងវត្តអូរត្រកួន ដែលបានក្លាយជាមន្ទីរសន្តិសុខនៅក្រោមរបបខ្មែរក្រហម។ សាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក៏បានលើកឡើងផងដែរពីក្រុមងារវែង ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីគ្រប់គ្រងមន្ទីរសន្តិសុខនោះ បន្ទាប់ពីកងកម្លាំងភូមិភាគនិរតីបានមកកាន់កាប់ក្នុងតំបន់នោះនៅដើមឆ្នាំ១៩៧៧។ នាសប្តាហ៍នេះ ភាគីទាំងអស់ក៏បានលើកឡើងពីការជំទាស់ជាច្រើនផងដែរ ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពអាចទទួលយកបាននៃឯកសារ ការកំណត់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី វិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះ និងការប្រើប្រាស់សំណួរដែលមានលក្ខណៈច្រំដែល នាំមុខ និងប៉ាន់ស្មាន។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានគ្រប់គ្រងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសវនាការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយបានស្តាប់សក្ខីកម្មយ៉ាងច្រើនក្នុងអំឡុងពេលបួនថ្ងៃនៅសប្តាហ៍នេះ។

* របាយការណ៍នេះ ត្រូវបានសរសេរដោយ ចូឌីស កាយសើ (Judith Kaiser), ចយ ស្កត (Joy Scott), ដាញ៉ែល ម៉ាតថេស៍ (Daniel Mattes), តាយ លីណា, ភីនីឡូកី វ៉ាន់ ធូល (Penelope Van Tuyl) និង វង្ស ឧត្តម ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីឃ្លាំមើលសវនាការសាលាក្តីខ្មែរក្រហម និងការផ្សព្វផ្សាយតាមសហគមន៍ របស់អង្គការគម្រោងជួចផ្តើមយុត្តិធម៌អន្តរជាតិប្រចាំអាស៊ី (AIJI)។ AIJI គឺជាគម្រោងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងមជ្ឈមណ្ឌលបស្ចិម-បូព៌ា (East-West Center) នៅអូឡូឡូ (Honolulu) និងមជ្ឈមណ្ឌល ដាប់ប៊ែលយូ.អេស.ឌី ហាន់ដា សម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស និង យុត្តិធម៌អន្តរជាតិ (WSD Handa Center) ដែលកាលពីមុន ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ប៊ែកឃឺ (Berkeley War Crime Study Center)។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៣មក មជ្ឈមណ្ឌលទាំងពីរនេះ បានកំពុងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការគ្នាលើគម្រោងជាច្រើន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតការជួចផ្តើមយុត្តិធម៌ និងកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពនានាក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ។

